

— Tað frægasta, vit gera, verður kanska slett ikki taka oljupengarnar heim, men lata teir standa uttanlands í pappírnum, sum geva eitt óendaligt avkast, heldur Hermann Oskarsson, búskaparfrøðingur

ikkj nógv annaðleiðis enn danski ríkisstuðulin.

— Støddina á oljuavgjaldinum kenna vit ikki, men hugsandi er at tað verður líka stórt sum ríkisstuðulin, sum kanska fellir burtur.

— Men oljuavgjaldið kann saktans eisini blíva størri enn ríkisstuðulin, og harav fáa meira ógvusligar avleiðingar.

— Tað vil siga, at skatta-trýstið í Føroyum kann fara niður á støðið frá 70'unum og 80'unum, at tænastu-støðið hjá tí almenna verður betri enn í dag og at ráð verða aftur til almennar í-løgur í stíl við vallyftini frá teimum syngjandi áttatiárunum.

— Tað seinna ávirkanina av føroyskari luttøku í oljuvinnuni, kenna vit ikki so nógv til. Har fara óivað at verða gjørdar fløgur og nýggj arbeidsplass, sum geva lønir, væl omanfyri tað, sum vit kenna úr øðrum vinnum.

— Men vit kenna kanska kortini nakað til hesa ávirkanina, um vit samanbera hana við ávirkanina av tí stóra virkseminum í áttatiárunum.

— Tað verða ikki bara talan um arbeidsplass í sjálvari oljuvinnuni og vinnum, sum hanga uppi.

— Men eisini í teimum vardu vinnugreinunum, sum fara at uppliva ein óktan eftirspurning sum stendst av inntøkunum í oljuvinnuni.

— Vardar vinnur eru privatar og almennar føroyskar vinnur, sum ikki kappast við innfluttar vørur, t.d. tryggingar, sakførarar, bygging barnaansing, skúlar o.s.fr.

1.5 milliard um árið

Hermann Oskarsson sigur, at at tað er ringt at meta um, hvussu stór landskassans inntøka av oljuavgjaldinum verður.

Hann segði, at hann vitsti einki tekniskt um oljubor-ing at siga, so kanska fór hann heilt skeivur.

Men sum hann hevði spurt seg fyrri, so er ein hugsandi stóð á einari olju-keldu - ella atgongda nøg-din hjá einum boripalli - t.d. 300 miljónir tunnur.

Av hesum fer kanska 1/3 til samlaðar beinleiðis kostnaðir til leiting, menning og sjálva útvinningina.

— Avlopið, 200 miljónir tunnur eru so at byta millum oljufyrirtekuna og Landið.

— Fáa vit eitt nú 50% av vinninginum í oljuavgjald, so eru 100 miljónir tunnur landskassans partur.

— Við einum oljuprísi uppá 20 dollarar fyrri tunnuna er landskassasinntøkan 2 miljardir dollarar, ella umleið 10 miljónir krónur.

— Er útvinningstíðin 15 ár, og vit byta framleiðsluna javnt yvir øll árin, so verður inntøkan einar 750 mill-ióinir krónur um árið, frá einum øki.

— Sum eg skilji, kann inntøkan blíva eitt hvørt tal, su mer størri enn hetta.

Hermann Oskarsson sigur, at hendan inntøkan eins-amóll er í stóð við allan blokk.

— Verður inntøkan 2 ferðir tær 750 miljónirnar - 1.5 milliard - er hon líka so stór sum øll skattainntøkan í 1996.

— Hesi tølini vita vit onki um, sum nú er. Men við hesum í høvduin kunnu vit saktans hugsa okkum at avgjaldsinntøka Landskassans kann koma at liggja millum 1 og 5 milliardir um ári, alt eftir hvussu nógv olja verður borað, og alt eftir hvussu stórt avgjalds-prosentuð verður.

Hann helt tiskil, at saman-umtikið hava vit eitt ávíst grundarlag til at meta um búskaparlígu avleiðingarnar av eini komandi oljuvinnu.

— Verður oljuavgjaldið umleið líka stórt sum ríkisstuðulin, fara vit tey komandi árin at kunna fígga eitt forbrúk av somu stóð sum higartil - so leingi olja er.

— Øktu vinnuguleikar-nir fara at geva móguleika

til at arbeiði verður til flestu okkara - og nakað væl aftrat - og harvið at økja um framleiðsluna.

Stórt trýst

Hermann Oskarsson i-vaðist tó ikki í, at trupulleikar eisini fara at stinga seg upp.

— Trýstið á lønarlígið og kostnaðarstigið sum heild, fer at vera harðari enn vit higartil hava sæð.

— Bæði tað batnaða gjald-førið hjá landskassanum og tann hækkanði akti-viteturin í privatu vinnuni fara at leggja so hart trýst á marknaðirnar, so at produktiviteturin í útflutnings-vinnuni ikki fer at klára at fylgja við.

— Avleiðingir verður, at útflutningsvinnan, og tær vørur, vit gera sjálvi, men sum kappast við innfluttar vørur, fara at hava ilt við at sleppa av við framleiðsluna.

— Rentabiliteturin í teim-um vinnunum verður so undirgravaður, at vandi er fyrri at tær fara heilt fara fyrri bakka.

Fiskivinnan lægð lami?

— Spurningurin, sum stendur til okkara, er í fyrsta lagi, um vit kunnu meta um hvar ið trupulleikar stinga seg upp við tí kunnleika vit hava til, hvussu búskapur okkara virkar.

— Í øðrum lagi er spurn-ingurin um vit eru so sjálv-søkin og ótølin, at vit bara lata standa til, ella vit skulu taka nøkur stig til at forða teimum óhepnu avleiðing-unum.

— Og í triðja lagi er spurn-ingurin, hvat ið vit kunnu gera.

— Eitt er, at myndugleikar og vinnufólk hava til at gera við at fyrireika seg til at taka ímóti teimum væntaðu posi-tivu árinum av oljuvinnuni.

— Men hvørja ávirkan hon fær á samlaðu búskaparlígu gongdina, tað hevur vallað verið tikið upp á tungu enn.

— Fær hon hesa ávirkan á

avleiðingarnar av oljuvinnuni.

— Tað er nógv sum týður uppá, at fólk eru farin at rokna hækkaðar prísir og inntøkur av oljuvinnuni upp í sínar fíggjarlígu ætlanir, segði hann.

Hann nevndi t.d., at hús-aprísir eru farnir rættliga fitt upp, uttan at tað veruliga er nakað fíggjarligt grund-arlag at hóma undir tí.

— Tí hóast fleiri fólk eru komin í arbeiði, lønarinn-tøkurnar eru hildnar uppat at falla og eru kvinkaðar uppeftir aftur, og fólkastreymurin av landinum er steðgaður - so eru altoi ikki so nógv onnur ljóspunkt at hóma, at tað kann begrunda ein vøkstur í húsaprísunum í so stóran, sum vit nú hava upplivað hann.

— Tað kundi komið av tí, at seljararnir drála inntil olju-inflatióin byrjar, og at keyparamir eru meira hug-djarvir tá um prísir ræður, tí teir vænta sær betri inntøkgundarlag seinri.

— Fólk flest eru meira fíggjarlíga rationell enn vit mangan geva okkum far um.

— Politiska skpanin er ikki minni merkt av einum fíggjarlígum rationaliteti.

— At landskassin kann vænta sær stórar inntøkur av oljuavgjaldinum, kann saktans longu nú fara at ávirka avgeðirnar í politikki - bæði í bý- og bygdaráðum og í landspolitikki.

— Tað ringasta, sum henda kann, er at sama politiska óskil, manglandi yvirtil yvir búskapargongdina og harav

støring á skeiva kós - skal fara at endurtaka seg.

— Longu sum er, sæst at rentabiliteturin í útflutningsvinnuni er so hart kroystur, at torført er at fáa investorar at leggja pening av týðningi í vinnuna.

— Fer so oljuvinnan at økja um inntøkurnar og draga fólk úr konkurrerandi vinnunum annars, so koma okkara traditionellu vinnur í vanda fyrri at doyggja út.

— Vit siggja í dag, hvussu torført tað er at koma aftur á kós eftir at vit hava havt nøkur ár við ov stórum virksmei og einari flúgvandi innlendskari inflatióin.

— Tað verður hvaðna verri at koma aftur á beint, eftir at vit hava verið undir ótálmaðari ávirkan av eini oljuvinnu í eitt áramál, segði Hermann Oskarsson.

BILLUTIR

útvegast til
FLEST ALLAR
BILAR

Fa. BILLUTIR

Tlf. 21605 Fax. 21666

NÓSA CUP 97

HB bjóðar øllum gentum og dreingjum at gera lið til kapping í fótbólta í høllini á Hálsi í døgnum 1.-2. februar 1997

Reglur o.a.

Á hvørjum liði eru fimm leikarar. Í deildunum gentur, dreingir og unglingar eru tó bert fyra leikarar. Loyvt er at hava ein eykaleikara.

Tað kostar 150,- kr. fyrri hvørt liðið at luttaka. Øll liðini skulu hava eitt rættligt fótbóltsnavn.

Føroya Banki, ið stuðlar kappingini, letur heiðursmerki til try tey bestu liðini í hvørjum aldursbólki.

Aldursbólkar:

1. Smápiltar (føddir 87-88)
2. Piltar (føddir 85-86)
3. Smádreingir (føddir 83-84)
4. Dreingir (føddir 81-82)
5. Unglingar (føddir 78-79-80)
6. Gentur 10-12 (føddar 85-86)
7. Smágentur (føddar 83-84)
8. Gentur (føddar 80-81-82)

Seinasta freist at melda til er mánakdagin 27. januar

Tilmelding fer fram á hesum skúlum

Kommunuskúlin	Sólbjörn Mortensen	16157
Venjingarskúlin	Jákup Joensen	15002
Hoyvíkar Skúli	Edvard Nielsen	10541
Argja skúli	Krisjan Christiansen	17026
Eysturskúlin	Pætur Clementsen	15616
Sankta Frans Skúli	Óli Mortensen	15026

ella hjá venjarum í høllini á Hálsi

Havnar Bóltfelag